

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 25 października 1958 r.

w sprawie wprowadzenia szczególnego nadzoru podatkowego oraz ogólnych zasad wykonywania tego nadzoru.

Na podstawie art. 4 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1957 r. Nr 7, poz. 25) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy wstępne.

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa:

- 1) o „wydziale finansowym PWRN”, rozumie się przez to wydział finansowy prezydium wojewódzkiej rady narodowej oraz miejskiej rady narodowej miasta wyłączonego z województwa,
- 2) o „wydziale finansowym PPRN”, rozumie się przez to wydział finansowy prezydium powiatowej (dzielnicowej) rady narodowej oraz miejskiej rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski,
- 3) o „pracownikach nadzoru podatkowego”, rozumie się przez to pracowników wydziałów finansowych, którzy wykonują szczególny nadzór podatkowy (§ 5 ust. 1),
- 4) o „przedsiębiorstwie”, rozumie się przez to wytwórnię, zakłady oraz ich oddziały i filie, instytucje, instytuty, laboratoria, warsztaty itp., w których odbywa się wytwarzanie, oczyszczanie, odwadnianie, regeneracja, stężanie, przerób, zużycie, magazynowanie i sprzedaż produktów, objętych szczególnym nadzorem podatkowym.

II. Szczególny nadzór podatkowy.

§ 2. Wprowadza się szczególny nadzór podatkowy w stosunku do przedsiębiorstw gospodarki uspołecznionej i nie uspołecznionej:

- 1) w przemyśle: cukrowniczym, winiarskim i piwowarskim — w zakresie wytwarzania, magazynowania i sprzedaży,
- 2) w przemyśle spirytusowym oraz w innych przedsiębiorstwach i instytucjach w zakresie wytwarzania, oczyszczania, odwadniania, przerobu, zużycia, regeneracji, stężania i skażania spirytusu, a także jego magazynowania i obrotu.

§ 3. Przepisy rozporządzenia mają zastosowanie do gorzelnii rolniczych tylko przy czynnościach kontrolnych, określonych dla tych gorzelnii w przepisach normujących wykonywanie szczególnego nadzoru podatkowego w przemyśle spirytusowym.

§ 4. Szczególny nadzór podatkowy wykonują wydziały finansowe prezydiów rad narodowych.

III. Ogólne zasady wykonywania szczególnego nadzoru podatkowego.

§ 5. 1. Szczególny nadzór podatkowy polega na:

- 1) kontroli okresowej lub doraźnej,
- 2) stałym nadzorze.

2. Kontrolę okresową i doraźną przeprowadza się we wszystkich przedsiębiorstwach objętych przepisami § 2. Stały nadzór wykonuje się w przedsiębiorstwach określonych w przepisach o wykonywaniu nadzoru podatkowego w poszczególnych przemysłach.

§ 6. 1. Pracownicy nadzoru podatkowego są uprawnieni do:

- 1) kontroli produkcji pod względem ilości zużytych surowców i wyrobionych produktów oraz kontroli ruchu towarowego w przedsiębiorstwach produkcyjnych,
- 2) nadzoru nad prawidłowością i terminowością wpłat podatku obrotowego w kontrolowanych przedsiębiorstwach produkcyjnych,
- 3) ujawniania i przeciwdziałania, w ścisłej współpracy z organami kontrolno-rewizyjnymi, powstawaniu nadużyć lub strat na szkodę gospodarki narodowej w kontrolowanych przedsiębiorstwach.

2. Inne uprawnienia pracowników nadzoru podatkowego określają przepisy o wykonywaniu nadzoru podatkowego w poszczególnych przemysłach.

§ 7. 1. Przedsiębiorstwo jest obowiązane do:

- 1) udzielania pomocy i wszelkich wyjaśnień pracownikom nadzoru podatkowego przy wykonywaniu czynności kontrolnych,
- 2) zmiany, na wniosek wydziału finansowego PPRN, pracownika, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne o przestępstwo na szkodę Skarbu Państwa lub przedsiębiorstwa,
- 3) bezpłatnego dostarczania do użytku służbowego pracowników nadzoru podatkowego:
 - a) próbek surowców, półfabrykatów, gotowych wyrobów i środków skażających, celem przeprowadzenia ich analizy,
 - b) potrzebnych legalizowanych narzędzi mierniczych, odczynników oraz sprzętu technicznego,
 - c) pomieszczenia biurowego, zaopatrzonego w niezbędne urządzenia i przybory kancelaryjne,
 - d) oświetlonych i w porze zimowej ogrzanych pomieszczeń do noclegów dla pracowników nadzoru podatkowego w przypadkach, gdy czynności kontrolne nie mogą być zakończone w ciągu dnia,
 - e) środków lokomocji w celu przewiezienia pracowników nadzoru podatkowego do najbliższej stacji lub przystanku publicznych środków komunikacyjnych, jeżeli odległość od przedsiębiorstwa wynosi więcej niż 2 km.

2. Wydział finansowy PPRN może zwolnić przedsiębiorstwo od obowiązku dostarczenia pomieszczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. d, jeśli przedsiębiorstwo nie może obowiązku tego wykonać.

§ 8. 1. Przedsiębiorstwo ma obowiązek umożliwić pracownikom nadzoru podatkowego korzystanie w zakładzie z gorących posiłków za zapłatą odpowiadającą miejscowym cenom.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy przedsiębiorstw gospodarki nie uspołecznionej oraz przypadków, gdy przedsiębiorstwa gospodarki uspołecznionej nie posiadające stolówek mieszczą się w miejscowościach, w których są zakłady żywienia zbiorowego.

§ 9. 1. Przedsiębiorstwo jest odpowiedzialne za utrzymanie w całości zabezpieczeń urzędowych (plomby, pieczęcie itp.), jeżeli uprzednio zostało powiadomione o każdym nałożeniu zabezpieczenia urzędowego.

2. O każdym przypadku zniszczenia lub uszkodzenia zabezpieczenia urzędowego przedsiębiorstwo obowiązane jest niezwłocznie powiadomić wydział finansowy PPRN lub pracownika wykonującego stały nadzór podatkowy, gdy przed-

siębiorstwo takiemu nadzorowi podlega, w celu zbadania sprawy i nałożenia nowego zabezpieczenia.

§ 10. 1. Gdy pracownik nadzoru podatkowego uzna, że wykonanie zarządzeń wydanych przez przedsiębiorstwo lub organ nadrzędny może doprowadzić do strat lub utrudnić czynności kontrolne przewidziane w przepisach o wykonywaniu szczególnego nadzoru podatkowego, jest obowiązany pisemnie powiadomić o tym przedsiębiorstwo z odpowiednimi wnioskami.

2. W razie różnicy zdań lub braku odpowiedzi ze strony przedsiębiorstwa w ciągu 7 dni, należy sprawę skierować do wydziału finansowego PWRN, który ją rozstrzygnie w porozumieniu z właściwą dla przedsiębiorstwa jednostką nadrzędną.

3. W razie niezgodnienia stanowisk w trybie ust. 2 rozstrzyga w spornej sprawie Minister Finansów w porozumieniu z organem naczelnym przedsiębiorstwa.

§ 11. Pracownicy nadzoru podatkowego są uprawnieni do badania wszelkich dokumentów ewidencyjno-rozrachunkowych oraz prawidłowości zapisów w księgach.

§ 12. 1. Pracownicy nadzoru podatkowego są uprawnieni do pobierania próbek, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 3 lit. a).

2. Próbkę należy pobierać w obecności przedstawiciela przedsiębiorstwa w dwóch jednakowych ilościach ustalonych w przepisach wydanych przez właściwych ministrów. Po zabezpieczeniu pieczęcią (plombą) przez pracownika nadzoru podatkowego oraz pracownika przedsiębiorstwa, próbki należy zaopatrzyć w etykiety wskazujące, w jakim zakładzie, kiedy, kto, jaką próbkę oraz w jakiej ilości pobrał, a także w razie potrzeby — przy użyciu jakiego środka konserwującego.

3. Z pobrania próbek należy spisać protokół w dwóch egzemplarzach, z których jeden dołącza się do przesyłki, zawierającej próbkę, a drugi do drugiej próbki pozostawionej w przedsiębiorstwie. W protokole pobrania próbek należy określić w litrach lub kilogramach ogólną masę, z której pobrano próbkę oraz numery naczyń (opakowań).

4. Próbkę należy przysyłać do zbadania do laboratorium jednego z przedsiębiorstw przemysłu spirytusowego uprawnionych do badania środków skażających, jeżeli Minister Finansów nie wskaże w porozumieniu z właściwym ministrem innego laboratorium.

5. W razie wątpliwości co do wyniku badania próbki przeprowadzonej przez laboratorium, o którym mowa w ust. 4, można dokonać ponownego badania próbki przez laboratorium Instytutu Przemysłu Fermentacyjnego. Wynik tego badania jest wiążący.

6. Koszty przesyłki i badania próbek ponosi przedsiębiorstwo, z którego próbka pochodzi.

§ 13. 1. Przedsiębiorstwa objęte szczególnym nadzorem podatkowym podlegają urzędowemu sprawdzeniu przed ich pierwszym uruchomieniem. Przepisy o wykonywaniu nadzoru podatkowego w poszczególnych przemysłach mogą wprowadzić obowiązek okresowego urzędowego sprawdzania przedsiębiorstwa.

2. Przepisy o wykonywaniu nadzoru podatkowego w poszczególnych przemysłach ustala, które przedsiębiorstwa spośród wymienionych w ust. 1 ze względu na ich charakter, rozmiar lub rodzaj produkcji nie będą podlegały obowiązkowi urzędowego sprawdzania.

§ 14. 1. W celu przeprowadzenia sprawdzenia przedsiębiorstwo jest obowiązane co najmniej na 20 dni przed rozpoczęciem procesów produkcyjnych przesłać do wydziału finansowego PPRN zgłoszenie w 2 egzemplarzach.

2. Zgłoszenie powinno zawierać:

1) pełną nazwę przedsiębiorstwa oraz jego siedzibę, a co do przedsiębiorstw gospodarki nie uspołecznionej — imię

i nazwisko przedsiębiorcy albo firmę oraz adres przedsiębiorstwa,

2) szkic sytuacyjny i skrócony opis pomieszczeń przeznaczonych do wytwarzania, oczyszczania, odwadniania, regeneracji, stężenia, przerobu, zużycia, skażenia i magazynowania oraz spis znajdujących się w tych pomieszczeniach urządzeń, przyrządów i naczyń oraz ich pojemności,

3) wykaz naczyń i narzędzi mierniczych z podaniem ich przeznaczenia, objętości i numeracji,

4) opis procesu technologicznego z podaniem norm zużycia surowców,

5) podanie pracowników (imion, nazwisk, adresów i spełnianych funkcji) odpowiedzialnych za wykonywanie obowiązków przedsiębiorstwa, przewidzianych w przepisach o szczególnym nadzorze podatkowym, oraz pisemne zobowiązanie tych pracowników, że przyjmują odpowiedzialność za należyte wykonywanie obowiązków przewidzianych w tych przepisach,

6) wymienienie przepisów regulujących pracę kontroli wewnętrznej w zakładzie.

§ 15. Przedsiębiorstwo jest obowiązane oznaczyć pomieszczenia, o których mowa w § 14 ust. 2 pkt 2, odpowiednimi napisami określającymi ich przeznaczenie, naczynia zaś i narzędzia (§ 14 ust. 2 pkt 3) numerami i napisami określającymi ich pojemność, w sposób trwały na samych naczyniach w widocznym miejscu.

§ 16. 1. Sprawdzenie przeprowadza wyznaczona przez wydział finansowy PPRN komisja sprawdzenia w obecności przedstawiciela przedsiębiorstwa, a w odniesieniu do przedsiębiorstw gospodarki nie uspołecznionej w obecności właściciela przedsiębiorstwa lub osoby przez niego upoważnionej.

2. Komisja sprawdzenia:

1) sprawdza prawidłowość zgłoszenia,

2) stwierdza, czy istnieją warunki do zorganizowania kontroli zgodnie z przepisami o szczególnym nadzorze podatkowym,

3) dokonuje oględzin i sprawdzenia pomieszczeń, naczyń i narzędzi,

4) nakłada zabezpieczenia urzędowe niezbędne do wykonywania kontroli, zgodnie z przepisami o wykonywaniu nadzoru podatkowego w poszczególnych przemysłach.

3. W przypadku stwierdzenia przez komisję sprawdzenia braku warunków do zorganizowania należytej kontroli — przedsiębiorstwo jest obowiązane do usunięcia stwierdzonych niedociągnięć w terminie wyznaczonym przez komisję. Gdy przedsiębiorstwo ma zastrzeżenia co do ustaleń komisji, może zwrócić się do wydziału finansowego PPRN o wydanie decyzji.

§ 17. 1. Z dokonanych czynności komisja sprawdzenia sporządza protokół sprawdzenia w 2 egzemplarzach, do którego dołącza się niezbędne materiały.

2. Protokół sprawdzenia zatwierdza wydział finansowy PWRN, po czym jeden egzemplarz przesyła do wydziału finansowego PPRN, drugi zaś przesyła do przedsiębiorstwa.

§ 18. Przedsiębiorstwo jest obowiązane do zgłoszenia wydziałowi finansowemu PPRN w terminie 3 dni wszelkich zmian w stosunku do stanu stwierdzonego w protokole sprawdzenia. Zmiany te zatwierdza wydział finansowy PWRN, po uprzednim — w razie potrzeby — sprawdzeniu.

§ 19. 1. W państwowych przedsiębiorstwach, w których na podstawie przepisów wydanych przez właściwych ministrów działają komisje weryfikacyjne, urzędowego sprawdzania przedsiębiorstwa dokonują wymienione komisje z zastrzeżeniem, że w tych pracach komisji bierze udział również pra-

cownik nadzoru podatkowego wyznaczony przez wydział finansowy PPRN. W tych przypadkach przedsiębiorstwo obowiązane jest uzgodnić z wydziałem finansowym PPRN termin rozpoczęcia prac komisji weryfikacyjnej w celu przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 przepis § 16 ust. 1 nie ma zastosowania, a przepisy §§ 17 i 18 stosuje się, jeżeli nie pozostają w sprzeczności z przepisami właściwych ministrów, normującymi zasady i tryb działania komisji weryfikacyjnych.

§ 20. 1. Przedsiębiorstwa podlegające szczególnemu nadzorowi podatkowemu obowiązane są posiadać oddzielne pomieszczenia lub naczynia do przechowywania gotowych wyrobów oraz produktów przeznaczonych do przerobu, zużycia albo skażenia, nabytych po cenie niższej od ceny najwyższej przewidzianej dla danego produktu.

2. Przechowywanie gotowych wyrobów lub produktów, o których mowa w ust. 1, odbywa się w sposób określony w przepisach o wykonywaniu nadzoru podatkowego w poszczególnych przemysłach.

§ 21. 1. Sprawdzenie zapasów gotowych wyrobów lub produktów w przedsiębiorstwie przeprowadza pracownik nadzoru podatkowego w obecności upoważnionego przedstawiciela przedsiębiorstwa.

2. W przypadku, gdy przedstawiciel przedsiębiorstwa nie zgadza się z wynikami kontroli przeprowadzonej w myśl ust. 1, ma prawo zamieszczania obok zapisów w księgach lub protokołach kontroli swych uwag. W takich przypadkach wydział finansowy PPRN jest obowiązany do rozstrzygnięcia sprawy w porozumieniu z jednostką nadrzędną przedsiębiorstwa w ciągu 14 dni od daty wpisu uwag.

§ 22. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego przez pracownika nadzoru podatkowego obrachunku zapasów gotowych wyrobów i półproduktów w przedsiębiorstwie wytwarzającym, a w pozostałych przedsiębiorstwach ponadto zapasów produktów nabytych po cenie niższej od ceny najwyższej przewidzianej dla danego produktu, zostanie stwierdzona nadwyż-

ka lub ubytek w stosunku do stanu wynikającego z ksiąg, stwierdzona nadwyżka podlega zapisaniu na przychód, a ubytek na rozchód.

IV. Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 23. 1. Przedsiębiorstwa czynne w dniu wejścia w życie rozporządzenia, podlegają sprawdzeniu w myśl przepisów §§ 13—19. Przedsiębiorstwa te obowiązane są dokonać przewidzianego w § 14 zgłoszenia w ciągu 20 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia. Na uzasadniony wniosek przedsiębiorstwa wydział finansowy PPRN może przedłużyć termin dokonania zgłoszenia.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do państwowych przedsiębiorstw, które zostały sprawdzone przez komisje weryfikacyjne, działające na podstawie przepisów wydanych przez właściwych ministrów. O dokonaniu sprawdzenia przez te komisje przedsiębiorstwa powinny zawiadomić wydział finansowy PPRN w terminie określonym w ust. 1 i przedstawić akt sprawdzenia do przejrzania. W razie zastrzeżeń wydział finansowy PPRN może zażądać od przedsiębiorstwa przeprowadzenia ponownego sprawdzenia w trybie § 19.

§ 24. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 września 1957 r. w sprawie wprowadzenia szczególnego nadzoru podatkowego w przemysłach cukrowniczym, spirytusowym, winiarskim i piwowarskim (Dz. U. Nr 53, poz. 258),
- 2) § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 27 grudnia 1948 r. w sprawie wejścia w życie art. 8 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym oraz w sprawie specjalnego nadzoru podatkowego i odrębnego postępowania podatkowego odnośnie niektórych towarów (Dz. U. Nr 62, poz. 487).

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Finansów: *T. Dietrich*